

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 43790-165

V.a. Herra Marx

Kuna Teie eesti kooli organiseerimise asjus sõidate sel nädalal Boržoi, siis pean vajalikuks informeerida Teid sellest olukorrast mis kehtleb eesti kooli avamise ümber

Nagu teate, otsustas koh. selts eesti kooli majanduslikud kulud võtta oma kanda. Sellel otsusel ei ole kohapääl kuigi suurt kaalu ja on üsna küsitav, kas seda üldse saab teostada.

Raamatu „Eestlased Rootsis“ kirjastamisega tekkis seltsil mitmete tuhandetesse ulatuv võla kohustus; et päästa eestlaste au, kinnitas peasekretär hiljem selle juhatuse poolt omavoliliselt tehtud samm ja luges end vastutavaks võla eest. ja nüüd tuleb juhatusel otsida teid ja leida allikad kustas likvideerida tekkinud võlg, sest raamatu realiseerimine ei lähe nii libedasti, kui loodeti.

Kooli majanduslike kulude oma kanda võt-

misega tekitab seltsil uus, ja mitte just väike kohustus kooli vastu. Ka kooli majanduslohkude kulude tegemise kohta pole peanooleku nõusolekut. Ja ehkki kooli küsimus on rahvuslikult seisukohalt vastuvõetlematu tähtsusega küsimus, süski ei tahi meil omati kõrvalt kalduda õigest teest mida mööda need küsimusi võime lahendada, ega hüljata ise need demokraatlikke põhimõtteid, mille eest võitleme. See me kõik oleme näotanud. Sellepärast on rõge küsitav, kas peanoolek kord kooli kulude eelarvet kinnitab.

Kool on rahvuslik tähtsusega küsimus ja selle ümber peaksid end kõik koondama. Sellest tuleb huna vastav olekud. Suur osa kolooniast on end koonduanud mitmesuguste usulohkude ümber, osa kerkiki juurde. Kõningate Boriši seltsi juh. poolt võime pandud koostöödega on tekkinud kahtlased ja halvastavad lood. Pääle selle on veel palju teisi aspekte, mis sunnivad euamust end veel hoidma seltsi tegevusest.

Kõik need asjavad annavad end kooli küsimuse lahendamise juures negatiivselt tunda.

ja selle all aga kannataks meie kool kõige rohkem.

Kõini sel pool toodud asjaolusid arvesse võttes soovitatakse minna, et kui Tüü Kord Boräsi jõuab ja koh. seltsi juh. kooli küsimust hakkab arutama, siis tuleks pooldada kooli sõprade seltsi elluvõitumist, kelle ühesiisendeks jääks kooli ülalpidamine ja mis selleks, usum - suudaks oma ümber koondada tervet Boräsi eestlaste perekonda.

Olgu toodud lõpuks veel üks näide, kuidas seltsi juh. kooli küsimust lahendada. Peakoosolekku poolt on valitud koolitoimkond [kuulunka sellesse toimk.] [Sept. algul oli toimk. koh. õpetajatega ja lastev. esind. nõupidamisel kooli avamise ja õppetöö jätkamise üle. Toimk. kavatas kooli esialgu avada pühapäeval koolina. Pabatahtlikkus - tasuta õpitamiseks olid mitmed õpetajad oma nõusoleku andnud ja õppetöö pidid algama pühap. 8. sept. Koosolekul sai aga teatavaks seltsi juhatusel otsus ja et mitte väljaspooli halba muljet jätta, loobus toimk. oma kavatsusest ja on nüüd jäänud ootavale seisukohale.

Selle juures on aga toimk. sattunud piiruliku seisukorda: peakoosoleku otsuse kohaselt peab koolitoimk.

Kooliga seoses olevad küsimused lahendamata, seltsi juh. aga oma otsusega mida toimn. juhuslikult sai teada, on võtnud toimn. praegu tugevusvõimoluss.

Arvan, et ulpool toodud need Tiile Boiaisi tules kasulikul on, sellep. saadan kirja härra Meenu kätte - lootes, et ta selle saab jõul Tiile läbisõidul edasi anda.

Besti koolide organiseerimises Tiile parima
edu soovides jään
lugupeetamisega

Jakob Kras

Boiaisi 17. sept
1946.